

opusdei.org

Louise Lalu: mitt liv

Louise Lalu, en kongolesisk läkare, är medarbetare i Opus Dei och berättar om hur hon besegrade stora hinder för att bli läkare i Afrika. Hon hjälper också att främja Harambee projektet.

2008-01-24

Mina föräldrar

Jag kommer från Lodja, en liten stad i södra centrala Kongo. Mina föräldrar följde de lokala sederna, gifte sig tidigt och skaffade en stor

familj vars medlemmar stod nära varandra. Gud gav dem tolv barn, varav tio fortfarande lever. Mina föräldrar var troende protestanter, och var noga med att ge oss en god kristen utbildning. Min far kallade mig skrattande för ”husets lilla klocka”. Vi brukade nämligen stiga upp väldigt tidigt, ungefär klockan sex, för att be. Eftersom jag alltid vaknade först, hoppade jag upp ur min säng och väckte mina bröder och systrar: ”Stig upp! Stig upp! Kom! Kom! Klockan är sex; dags att be!”.

Min mor, Marie-Josée, är en stark kvinna, en riktig familjekvinna, som uppfostrade sina många barn med enorm kärlek. Ibland fick vi kramar och pussar; andra gånger arga tillsägelser för att vi lekte vid fel tid eller förde oväsen på fel plats. Ibland – o, hjälp! – tog hennes kärlek formen av en hård dask som vi försökte undvika, utan stor framgång. Hon uppfostrade oss alltså

som vilken god mor som helst skulle ha gjort.

Min far, André Dimandja, som nu är 57 år, är en god och ärlig man. När jag tänker tillbaka på min barndom, är det speciellt en bild som etsat sig fast. I Afrika står husen ofta tätt tillsammans och ofta kunde vi höra barn, vars mödrar måste arbeta för att försörja familjen, gråta. Min far stod inte ut med att höra gråten.

”Hör du inte hur barnet gråter? Låt oss gå dit och leka med honom tills han lugnar sig.” Och om min far fick reda på att en granne behövde något: ”Ser du inte att den stackaren är ensam? Varför går du inte dit och hjälper honom?”

Detta är mitt starkaste barndomsminne: hur min far alltid var ivrig att hjälpa och trösta andra. Han var lärare i sjätte klassen i vår skola - i en miljö som inte alls liknade väl utrustade skolor i rika länder.

Vår skola var väldigt enkel, som så många skolor i Afrika, och saknade till och med grundläggande nödvändigheter. Många barn kunde inte gå i skolan eftersom deras föräldrar inte hade råd, även om skolavgiften var låg. Min far brukade tala med rektorn om dessa barn: ”Tänk inte på betalningen! Låt barnet gå i skolan i alla fall och om familjen inte kan betala, så betalar jag. Du kan dra pengarna från min lön.”

Skolåren

Eftersom vår far var lärare, kunde vi gå i skolan utan avgift. Det gjorde en stor skillnad i hushållets ekonomi. Vi levde så enkelt att vi bara kunde köpa kläder om det fanns några pengar kvar i slutet av året.

Mina föräldrar gjorde allt de kunde för att se till familjens behov. Min mamma gjorde en traditionell dryck som hon sålde. På så sätt fick hon pengar till det nödvändigaste. Det

inkluderade inte skor, så mina bröder och systrar och jag själv brukade gå barfota till skolan liksom de andra eleverna. Det gjorde mina föräldrar ont att se oss, men inkomsterna räckte inte så långt som till skor.

Men alla moln har en guldkant. Eftersom vi inte hade skor, lärde vi oss att snabbt hoppa från en skuggig fläck till en annan! Den heta afrikanska solen gör marken het som ett brännjärn. När jag gick till skolan, lärde jag mig att springa snabbt och hoppa från skugga till skugga. Ibland stannade jag för att svalka mina fötter. När jag väl kom till skolhuset kändes det som om jag gått på kol.

Vi hade inte heller råd med mjölk eller bröd, det var lyx för rika familjer. När mor hade råd serverade hon bananer till frukost. När jag ser tillbaka känns det som om vår hunger hade varit enklare att

bära om vi hade varit ”oupplysta”. Men när vi kom till skolan och var hungriga hände det ibland att läraren talade om bröd och mjölk, varor som vi såg som underbara men avlägsna och ouppnåeliga.

Avsked och återseenden

En annan sak som var underbar och avlägsen var high-school (*ung. högstadium/gymnasium, öa*). Vår by hade ingen, den närmaste skolan låg nästan ca 8 km bort. Efter att ha gått klart den grundläggande utbildningen började jag varje dag gå dit genom skogen. I filmer framställs ofta vår djungel som ett paradiset, fyllt med färggranna fåglar och vänskapliga apor. För mig var verkligheten annorlunda. I skogen, långt från samhället, ligger kyrkogårdarna, för att inte tala om alla ormar och insekter. Ibland finns där lejon, inte på tryggt avstånd i sin

bur på zoo, utan fritt strövande och letande efter byte.

Varje resa var ett äventyr. Min far följde mig till skogsbrynet, där jag mötte de andra barnen som skulle till samma skola. De dagar då barnen inte dök upp fick min far följa mig hela vägen. Dessa år var svåra. Jag fick stiga upp tidigt och gå hela vägen på tom mage, darrande av rädsla. På eftermiddagen hade jag ännu en lång resa framför mig. Efter en liten middag gjorde jag mina läxor. När det var sovdags var jag helt slut och hade inte orkat lära mig mycket. Många av mina vänner – de få som kunde gå i high-school – hoppade av. Alla svårigheter blev för mycket för dem.

Upptäckten

Under vägen fram och tillbaka till skolan träffade jag en annan flicka, Colette Mpaka, och vi blev goda vänner. Hon gick i en katolsk skola

och en dag tog hon mig med dit. Där såg jag en nunna för första gången – syster Jeanne Aliamutu. När min vän presenterade mig hade syster Jeanne svårt att tro att jag hade avslutat mina grundläggande studier, eftersom jag såg yngre ut än jag var. Hon ville testa mig och hämtade *Nya Testamentet* på franska och bad mig läsa. Jag öppnade boken på måfå och kom till saligprisningarna (*Matt 5: 3ff, öa*). Till syster Jeannes förvåning kunde jag läsa stycket. ” Saliga de som är fattiga i anden, dem tillhör himmelriket. Saliga de som sörjer, de ska bli tröstade.”

Trots hennes inledande tvivel på min förmåga, tyckte jag väldigt mycket om nunnan och hennes skola. Jag tyckte så mycket om den att jag inom kort funderade på att bli katolik. När jag pratade med min far om detta, svarade han som en gudfruktig man, alltid uppmärksam på den Helige Ande: ”Om Gud kallar dig till den

vägen så kommer jag inte att motsätta mig det.”

Jag blev katekumen och när jag fyllde fjorton döptes jag. Min far var väldigt lycklig. Han tillät mig att tacka ja till ett stipendium för att bo i skolan. Detta blev början på en väldigt lycklig tid i mitt liv. Jag fick bättre studievillkor, och på söndagar sjöng jag i kyrkokören med fyra vänner. Deras fäder var lärare, precis som min – katolska lärare i deras fall.

Under mina tre år på skolan var mina studier oordnade, eftersom studieplanen ändrades hela tiden. Diktatorn Mobutu Sese Seko, som styrde vårt land, ändrade studieplanerna efter sina nycker. Slutligen stängdes vår skola, tillsammans med 125 andra skolor i samma område av landet.

Jag tackar Gud att vår församlingspräst uppmuntrade mig

och mina fyra vänner att fortsätta studera. Han hjälpte oss att få stipendier till en katolsk internatskola i en annan del av landet. Det tog tre dagar med tåg att komma till denna avlägsna skola.

På den här tiden var det inte lätt för en flicka att få tillåtelse från sina föräldrar att bo på internatskola. Det är svårt nu också, men många fördomar har försvunnit. Många föräldrar gjorde det svårt för sina döttrar att studera, eftersom de tyckte att det räckte för en kvinna att lära sig att sköta hushållet. Men min far sade till mig: ”Om den skolan gör din utbildning bättre, är jag för att du åker.”

Vår församlingspräst betalade för oss flickor ur sin egen ficka. Han betalade resan och skoluniformen (3 kjolar, 3 blusar och näsdukar). Jag upptäckte en annan värld på skolan. Inte bara för att många av mina

klasskamrater var från andra sociala klasser (till och med från rika och inflytelserika familjer), utan också för att allt var nytt för mig – det torra, kalla klimatet, sederna, måltiderna. Allt var så annorlunda att två av mina vänner inte kunde anpassa sig, utan återvände hem.

Läkarstudier

När vi hade gått ut high-school och tillfrågades vad vi ville fortsätta med svarade jag bestämt: "Medicin". Det var ingenting nytt. Jag hade drömt om detta sedan jag var liten. När jag var barn brukade jag fånga grodor och dissekera dem för att se hur de såg ut inuti, medan mina vänner lekte. De andra flickorna var förskräckta: "Louise, vad gör du?!". Jag brukade svara allvarligt: "Övar mig i kirurgi. Jag ska bli läkare!".

Återigen var pengarna problemet: "Medicin!", utropade min lärare. "Hur i hela världen ska du kunna

betala?” Min far frågade samma sak när jag berättade om mina planer. ”Medicin? Kära dotter, inser du inte hur mycket det skulle kosta? Bara flyget till skolan är dyrt.” Min far gav mig sin tillåtelse i alla fall och, som alltid, uppmuntrade han mig att hitta en lösning.

Jag har märkt att om man vill något väldigt mycket hittar man oftast ett sätt att göra det. Vad som spelar någon roll är att man är bestämd och redo för alla slags uppoffringar. Jag talade med många olika människor, bland dem stiftets biskop Mambe Mukanga. Han såg förbluffat på mig och sade, ungefär som de jag tidigare talat med: ”Medicin! Du vill alltså läsa inget mindre än medicin?”. Sedan satte han sig vid sitt skrivbord och skrev ett brev till en vän som var förvaltningschef vid universitetet i Kinshasa. Han klistrade igen kuvertet, gav det till mig och sade: ”Det här är ett brev till universitetets

förvaltningschef. Jag bad honom hjälpa dig med det han kan. Men snälla, glöm inte att ge det till honom personligen! Har du pengar till flygbiljetten?” ”Egentligen inte.” ”Aha, inga pengar till biljetten. Nå, oroa dig inte över det: jag betalar den. Och var ska du bo i Kinshasa. Har du någon släkt där?”

Universitetet

Som tur var, var jag rik på släktingar. Mina föräldrar hade många bröder och systrar, brorssöner och brorsdöttrar, kusiner – alla slags släktingar. De flesta av dem var avlägsna släktingar och bodde i olika delar av landet. Två mostrar, min mors äldre systrar, bodde i Kinshasa. När jag kom till staden var mina mostrar och kusiner förvånade. Universitetsstudier var något okänt, speciellt för en kvinna. Jag var den första i familjen som ens tänkt tanken.

Det första problemet var att de inte talade franska, och att de inte ens visste var universitetet låg. Slutligen lyckades vi räkna ut var det var. Universitetet låg långt från vårt hus. En av mina mostrar följde mig dit. Vi frågade var administrationen låg. Jag bad till Vår Fru, jag bad om hennes hjälp att lyckas med att ge biskopens brev till förvaltningschefen. Alla hade sagt att det skulle bli svårt. Som tur var kom förvaltningschefen från samma del av landet som jag, och när vi frågade efter honom, visade hans sekreterare in oss på hans kontor.

”Underbart! Mycket bra!”, utropade förvaltningschefen när han läst brevet. ”Du kan börja studera när du vill. Jag ska ordna så att du blir registrerad.”

Andra hinder

Registreringen var inte det enda som måste ordnas. Jag hade flugit till

Kinshasa, kommit till mina mostrars hus och blivit antagen till universitetet. Det återstod dock några ”små detaljer”, såsom mat, böcker och resor. Min bostad låg ca 11 km från universitetet.

Det enklaste att lösa var frågan om böcker. Jag lånade dem från mina kurskamrater. De lånade mig dem under korta stunder, så jag slukade dem medan mina vänner såg över sina anteckningar. Till att börja med tyckte de att detta var jobbigt, men när jag lät dem läsa mina anteckningar, gillade de det bättre. När det gällde måltider gjorde jag så gott det gick; ibland åt jag inte alls. När det gällde resorna, gick jag helt enkelt både dit och hem. Det var ju faktiskt bara 3 km mer än vägen till min high-school.

Mitt schema såg ut så här: jag steg upp klockan 04.30 och gick – utan frukost, såklart – till universitetet

som låg på en höjd. För att kunna hitta en plats långt fram i den stora föreläsningssalen, där upp till tusen studenter rymdes var jag tvungen att komma tidigt. Undervisningen varade från åtta på förmiddagen till sex på kvällen. Då började jag färden tillbaka till min mosters hus. Ibland kunde jag åka buss, tack vare att någon av mina vänner betalade biljetten. Ibland gav de mig ett månadskort.

Tre gånger svimmade jag under föreläsningarna, på grund av hunger eller utmattning. Som tur var såg registratören till att jag fick en plats på första raden reserverad, så att jag kunde få mer sömn om morgnarna.

När jag började andra året kunde jag, tack vare en generös vän, flytta till universitetets boende. Under tiden jag bodde där var jag tvungen att "låna" allt från vänner – mat, kläder och sådana enkla saker som tvål. På

så sätt tog jag mig igenom dessa år, medan jag arbetade med allt möjligt för att försörja mig. Jag sålde bröd, lagade mat till mina bekanta och gjorde ärenden åt andra. Det var inte lätt att passa in jobben i mitt krävande studieschema, men ”när man verkligen vill något hittar man en väg”, och lyckligtvis fick jag bra betyg.

Det var under dessa år jag mötte *Opus Dei* . Jag blev inbjuden till samtal om det kristna livet på universitetet. En ny värld öppnade sig för mig, med helighet genom arbete och i vardagen. *Opus Deis* anda av helighet mitt i världen intresserade mig mycket, och jag bad om att få bli medarbetare.

De stora sjukhusen

När jag examinerades år 2001 gjorde läkarna i mitt land alltid sin AT-tjänst på de stora statliga sjukhusen. I tjänsten ingick svåra examina som

utfördes på ett ovanligt sätt. Varje kandidat fick (genom lottning) numret på ett av sjukhusets rum, och fick undersöka patienten i just det rummet. Efter att man hade undersökt patienten och dennes sjukdomshistoria noggrant fick man presentera detta för en grupp av examinators. Denna examination var offentlig, och man blev pepprad med frågor som "Varför tror du att patienten lider av just denna sjukdom? Varför har du valt den här behandlingen istället för någon annan? Hur har det här specifika tillståndet påverkat patientens kroppsliga funktioner?"

När det blev min tur att få ett rumsnummer, stannade jag upp en kort stund för att be Vår Fru om hjälp. Jag bad en enkel bön med egna ord som jag hade använt i flera år: "Heliga Jungfru Maria, hjälp mig så som du hjälpte din Son från Hans födelse till Hans död på korset och

Hans uppståndelse.” Jag bad med hela mitt hjärta och hela min själ, överlät mig åt Vår Fru och sade lugnt varje ord. Kanske för lugnt, för professorn blev otålig: ”Vad väntar du på?” Jag kände alltid Vår Frus moderliga beskydd. Tack vare hennes hjälp, lyckades jag alltid välja patienter med sjukdomar som var välkända för mig och som jag hade diagnostiserat förut. Hon hjälpte mig då och gör det ständigt nu också.

Sjukhusets chef hade också ett privat sjukhus, och han erbjöd mig att arbeta hos honom. Det var där jag började förstå det inflytande *Opus Deis* anda hade på mitt liv. Tack vare att jag hade formats i ett av Verkets center kunde jag utföra mitt arbete väl; med noggrannhet och med ansvars känsla. I varje patient såg jag inte ett fall eller nummer utan en person som jag skulle behandla med värdighet.

Min nuvarande situation

En ny period i mitt liv har börjat. Mitt arbete har gjort det möjligt för mig att hjälpa min familj med flera svårigheter under åren. Mina föräldrar, bröder och systrar tvingades lämna sin hemstad på grund av kriget. En av mina bröder stannade kvar, tillsammans med sin fru, och blev dödad. När jag började arbeta kunde jag betala för mina yngre syskons utbildningar. Vi har gjort ett avtal. Jag hjälper dem ekonomiskt och de lovar att studera bra och göra allt för att komma in på universitetet. Som jag nämnt tidigare, ”när man vill något riktigt mycket, hittar man en väg”. Jag har också tagit hand om två av mina kusiner, sedan mina mostrar i Kinshasa dog. Jag lovade att ta hand om dem.

År 2004 åkte jag till Madrid för att delta i ett seminarium ordnat av

Instituto Nacional de Sanidad Carlos III . Jag visste inte att S:t Josemaría, som jag är skyldig så mycket, hade tagit hand om tuberkulospatienter på just det sjukhuset under 1930-talet, när TBC var obotligt.

Nu är jag åter i Madrid, tack vare ett forskningsanslag från Spanska Institutet för Internationellt Samarbete, för att få en universitetsexamen i folkhälsovård och för att avsluta mina doktorsstudier i epidemiologi, med specialisering på de sjukdomar som är vanligast i mitt hemland.

Här i Madrid gör jag också allt jag kan för projekt som *Harambee* , som började samtidigt som helgonförklaringen av S:t Josemaría ägde rum och som hjälper många afrikaner att bygga ett nytt Afrika.

Jag tampas fortfarande med ekonomiska svårigheter när det gäller att kunna försörja min stora

familj. Jag följer mina föräldrars exempel. Min far är numera en protestantisk evangelisk pastor.

Jag tackar Gud för att han har gett mig den styrka och uthållighet som jag behövde under de svåra stunderna i mitt liv. Jag är övertygad om att Han, på Vår Frus förböner, förde de människor till min sida som gjorde stor skillnad; mina vänner i high-school och nunnorna på skolan vilka gjorde att jag blev katolik, församlingsprästen och biskopen, och de kvinnor i *Opus Dei* som hjälpte mig att helga mitt arbete som läkare. Inte heller glömmer jag sekreteraren som tydligen blandade ihop mig med registratorns syster! Jag tackar Gud för dessa människor. Tack vare dem kan jag nu hjälpa andra.

pdf | Dokument automatiskt skapad
från [https://opusdei.org/sv-se/article/
louise-lalu-mitt-liv/](https://opusdei.org/sv-se/article/louise-lalu-mitt-liv/) (2026-03-04)